

2016-10-06

Daniel Huledal
Student och utbildningLunds Universitets Studentkårer
Jack Senften
Vice ordförande

Yttrande: UKÄs remiss Ny upplaga av Rättssäker examination

Härmed inkommer Lunds Universitets Studentkårer (hädanefter LUS) med yttrande angående remissen om ny upplaga av rättssäker examination (Dnr V 2016/1346). Vi skulle vilja börja med att tacka för att en omarbetning av Rättssäker Examination nu sker, vi är övertygade om att den nya upplagan kommer att vara en lika viktig resurs för lärare och studenter som den gamla var.

LUS kommer inte att behandla inventeringsdelen av remissen, utan endast fokusera på rättssäkerhetsaspekterna och problematisering i relation till de examensformer som lyfts i remissen, samt i rapporten som helhet. Avslutningsvis kommer vi även att lista de sidspecifika påpekanden som inkommit.

Övergripande

Inledande skulle vi dock vilja lyfta två fokusområden:

Anonymitet vid examination, oberoende av vilken form det är så länge det är praktiskt möjligt bör lyftas upp och rekommenderas. LUS ser inga nackdelar med att anonymisera bedömningen fram tills det att ett slutligt betyg på examinationsmomentet sätts.

Betygskriterier för bedömning bör också rekommenderas. Det är ibland oklart på vilka grunder betyg tilldelas, särskilt vid graderade skalor, och detta leder varken till ett rättssäkert klimat för studenten, eller till ökad förståelse för dennes prestationsbedömning.

Digital Examination

LUS skulle vilja framhålla att vi generellt ser positivt på vilka möjligheter den här formen av examination för med sig. Här är det enkelt att få in anonymitet i mindre grupper som annars skulle röjts på grund av handstilar eller liknande. Likaså är digitaliseringen av vissa former av examinationsmoment, specifikt t.ex. salstentamen i relation till programmering, ett väl rekommenderat sätt att föra examinationsmomentet närmare det faktiska ämnet i sig. Det är dock önskvärt att en i detalj behandlar de specifika svårigheter som kan uppkomma i samband med denna för att få vägledning i tidiga stadier av implementering och tillämpning. Viktigt att ta i beaktande är att studenter med pedagogiskt stöd fortfarande ska kunna nyttja dessa problemfritt och att det är kursmål och inte datorkompetens som ska examineras. Här bör även tittas närmare på specifika former i relation till digitaliseringen av examinationsmoment. MOOCs är särskilt en form som saknar både kursplan och

2016-10-06

Daniel Huledal
Student och utbildningLunds Universitets Studentkårer
Jack Senften
Vice ordförande

kursmål och som rent tekniskt inte klassas som examination(?) men som är i digert behov av vägledning för hur bedömningar får ske och på vilka grunder intyg får delas ut.

Grupptentamen

Oro för att individuell bedömning ska kunna utrönas ur en sådan examinationsform (+2), bara u/g pga svårt att gradera. Kan inte skilja kamraternas eventuella fusk från ens eget, inte heller bragder. ”Vid disciplinären den faller hela gruppen under klubban”. Tudelat om detta är bra, lyfts fram att det är bra i relation till samarbete för yrkesutbildningar. Bör vara muntlig framställning i kombination. Kursplaner ställda till individuella mål.

Även om det är en typ av examination som uppskattas av vissa, och då särskilt i relation till utbildningar där samarbete i grupp är en stor del av det framtida yrket, så lyfts det i stort fram en oro för hur en individuell bedömning utrönas ur en sådan examinationsform. Vidare vill LUS också lyfta problematiken vid disciplinären, där en kollektivt kan hamna ”under klubban” för något som en själv inte gjort. Om denna typ av examination ska användas så anser vi att en endast bör tillämpa en tvågradig betygsskala på grund av ovanstående problematik, samt att skriftliga inlämningar kompletteras med t.ex. muntliga framställningar för att stärka säkerheten i att hela gruppen deltagit i momentet.

Studenters medverkan vid examination

LUS ser positivt på det pedagogiska som ligger i att studenterna granskar varandra, men framhåller att det i slutet alltid behöver finnas en examiner som granskar och bedömer då både studentkamraternas kunskap och opartiskhet inte på ett tillförlitligt sätt kan säkerställas.

Examinationsspråk

LUS har inga åsikter på examinationsspråk utöver att svenska och engelska bör tillåtas genomgående, med vissa undantag som t.ex. språkutbildningar.

Ersättningsuppgifter vid obligatoriska utbildningsmoment

LUS konstaterar att detta sker mer eller mindre formellt, och att det i det senare fallet är ett problem. Ersättningsuppgifters varande ska finnas detaljerade i kursplanen, och studenten ska ha rätt till det i samtliga fall om en uteblivit från examination med giltiga skäl. LUS inräknar, men begränsar inte, giltiga skäl till t.ex. sjukintyg, åtaganden som studentrepresentant eller händelser som hindrar en från att delta som ligger utanför ens kontroll så som stormar som utgör en fara för allmänheten eller inställda kommunikationer utan alternativ.

2016-10-06

Daniel Huledal
Student och utbildningLunds Universitets Studentkårer
Jack Senften
Vice ordförande

Rätt till handledning efter kursens slut

I likhet med ersättningsuppgifterna konstaterar LUS att detta sker mer eller mindre formellt, och att det i det senare fallet också här är ett problem. LUS anser att studenterna vid behov bör ha rätt till viss handledning efter kursens slut, något som vi ser som fördelaktigt både för både lärosätet och studenten. Denna rätt bör även fastställas i kursplanen.

Sidspecifika påpekanden

På sidan 17 lyfts ett exempel om objektivitetsprincip för myndigheter, här ser Teknologkåren vid LTH gärna ett förtydligande om faktiska tillämpbara konsekvenser då texten i dagsläget konstaterar förbudet men därefter lämnar den läsande att finna svar i annan text. Andra nationella regler på sidan 20 är ett bra exempel på en tydlighet som man gärna får eftersträva i resten av dokumentet då man i dagsläget använder skrivelsen som någon form av referensverk där man snabbt och smidigt kan hitta tydlig information.

På sidan 27 nämns det att en students betyg ska sättas baserat på hur väl studenten möter prestationskraven i kursplanen. Här upplever vi som studenter att man på LTH snarare tillämpar en metod där det som examineras är det som presenteras på föreläsningarna, vilket är ett extrakt av kursmaterialet. Och då kursmaterialet inte är den begränsande faktorn, vilket tydligt framgår på sidan 47 så bör detta förtydligas. Det vill säga att du oftare bedöms på materialet som presenteras under föreläsningar och som står i kurslitteraturen än det som faktiskt står i kursplanen. I många fall är det ingen skillnad på de olika, men det finns instanser då föreläst material som sedan ligger utanför kursplan examineras. Teknologkåren vid LTH inser att problematiken är liten och att texten är tydlig i denna aspekt men väljer ändå att lyfta den då det verkligen inte borde finnas denna diskrepans.

På sidan 28 skriver man "Under kursen bedöms studentens...". Vi på Teknologkåren vid LTH ser detta som ett litet skrivfel men vill ändå lyfta betydelsen av att man är tydlig i denna typ av tolkningsdokument. En mer korrekt formulering hade troligtvis varit något på formen "Under kursens examinerande moment så bedöms studentens...".

På sidan 29 talar man beredningsstadiet för ett betygsärende och ger där ett exempel på hur obligatoriska moment måste vara fullgjorda som förutsättning för betygssättning. Detta anser vi bör framgå tydligare genom en ekvivalens mellan obligatoriska moment, betygssättning och även i utsträckning högskolepoäng. Längre fram i texten uttrycker man nämligen att obligatoriska moment som ger studenter Ohp är tillåtna. Däremot bör detta vara motstridigt, hur kan ett examinerande moment inte förtjäna studenterna någon form av respons. Här anser Teknologkåren vid LTH att

2016-10-06

Daniel Huledal
Student och utbildningLunds Universitets Studentkårer
Jack Senften
Vice ordförande

man bör förtydliga motiveringen till att denna koppling inte behövs eller än bättre, rekommendera att examinerade moment alltid ska ge minst 0.5 hp.

På sidan 29 skriver man om betygsskalor och att de kan vara "underkänd, godkänd och väl godkänd om inte annat föreskrivs (6 kap.19§ HF)". Denna förordning har upphävts och Teknologkåren vid LTH efterfrågar därmed ett förtydligande angående vilka betygsskalor som bör användas inom högre utbildning. På samma tema kan man läsa vidare på sida 31, där skillnaden mellan den svenska traditionella målrelaterade skalan och en relativ betygsskala som i ECTS beskrivs. Här hade Teknologkåren vid LTH uppskattat ett förtydligande vilken väg man anser att det svenska skolväsendet ska gå eller om det är felaktigt att gå mot en relativ betygsskala.

Vidare på sidan 32 så står det "...anger hur väl studenten nått de mål som ska anges för varje kurs.". Detta anspelar på att i en flergradig skala så skall det framgå tydlig vad en student ska klara för att nå de olika betygen. Denna praxis tillämpas inte i dagsläget. De enda mål som används vid LTH stipulerar vad som krävs för godkänt, för de högre betygsskalorna lämnas detta upp till examinatorn, ofta helt frikopplat från kursplanen utan snarare kopplat till antalet poäng man tar på en tentamen. Med visst förbehåll för att vi med detta uttalande är generaliserande. Det ska även tilläggas att det inte finns något ställningstagande på LTH angående vilken status betygskriterierna ska ha.

Kring examinatorer och reglerna därtill som beskrivs på sidan 39 så efterfrågar Teknologkåren ett förtydligande om vad som gäller då mindre examinerande moment handleds av äldre studenter. Laborationer är ett tydligt exempel i vårt fall, där äldre studenter ofta hjälper till som labbhandledare i grundkurserna. De ansvarar då för att rätta och ge kritik på laborationerna, som räknas som examinerande moment. Sedan så lägger examinatorn in betyget vid ett senare tillfälle. Vi undrar då om Labbhandledarens namn måste framgå som examinator, eller om det räcker att handledaren enbart står som handläggare eller som det är i dagsläget; enbart examinatorn nämns i betygsbeslutet.

Därefter skriver man om examinationsspråk på sidan 38, här efterfrågar Teknologkåren vid LTH ett förtydligande vad som gäller i fallet att språket som kursen hålls på och examinationsspråk skiljer sig åt. Eller om det bör antas att examinationsspråket alltid ska sammanfalla med språket kursen hålls på. Språkfrågan blir än en gång relevant på sidan 40 där det tydligt framgår att betygsbeslutet alltid ska skrivas på svenska. Däremot är det allt mer vanligt att examinerande moment är på engelska eller bereds av enbart engelsktalande; vad gäller då för en myndighet då underlag och all beredning enbart finns på ett annat språk än svenska?

På sidan 81 skriver man om speciella fall vid examination. För det första bör de likt i första exemplet om muntlig examinations finnas minst ett gott exempel under varje

Yttrande

5 (5)

2016-10-06

Daniel Huledal
Student och utbildning

Lunds Universitets Studentkårer
Jack Senften
Vice ordförande

del. Under praktik ställer Rättssäker examination snarare frågor till läsaren än svar, speciellt då i frågan om betygssättning och relationen mellan handledare och examinatorns roll i frågan. För vad innebär det egentligen att det inte får råda någon tvekan om att det är examinatorn som har ansvaret för att bedöma studenternas prestation efter handledarens vägledning.

I tjänsten,

Jack Senften
Vice ordförande